

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJASTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORNNA VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO II.

LJUBLJANA, PETEK, 5. AVGUSTA 1938.

ŠTEV. 47.

PRI KARDINALU PIZZARDU: OGLED SVETOVNE CENTRALE KATOLIŠKE AKCIJE

S. MARIA IN TRASTEVERE.

Stara palača sv. Kalista iz prve polovice XVII. stoletja, ki je zdaj v notranjosti popolnoma predelana in prenovljena, je pred kratkim postala sedež osrednjega urada za Katoliško akcijo in dom novega kardinala Pizzarda, predstojnika tega urada.

Dospeli smo na trg pred palačo dober čas pred napovedano avdienco. Pa se nam ni bilo treba dolgočasiti, kajti na trgu je bilo dovolj zanimivosti. Saj imaš v Rimu komaj kako mesto, ki ti ne bi nudilo priložnosti za poučna opazovanja.

Tako smo imeli pred sabo vodnjak iz dobe Klementa VIII. in znano baziliko Santa Maria in Trastevere (t. j. »trans Tiberim«). Sedanja stavba bazilike je iz XII. stoletja in stoji na mestu stare stavbe, ki je bila verjetno prva cerkev, katero so javno dovolili in odprli za krščansko bogočastje; prav gotovo pa je bila ta cerkev prva rimska cerkev, ki je bila posvečena Mariji.

VESELO SREČANJE

Ko smo čakali na trgu na naše vodstvo in si s sladoledom lajšali čakanje, smo doživeli srečanje, ki nas je vse zelo razveselilo. Prispela sta skopljanski škof dr. Gnidovec in rektor rimskega zavoda sv. Hieronima msgr. Magjerec, ki sta se nato tudi udeležila naše avdience pri kardinalu Pizzardu.

V razgovoru z njima nam je čas hitro potekel in kmalu je prispel tudi naš prevzvišeni škof dr. Rožman in duhovno vodstvo.

Stopili smo v palačo in se v veliki dvorani v prvem nadstropju pripravili na sprejem. — Moderna in mirna preprostost vlada v notranjosti te palače. Že tu smo videli, da ima moderna ustanova, kot je KA, tudi resnično moderno in sodobno centralo.

KARDINAL PIZZARDO

Domače in preprosto je vstopil skozi velika vrata eminenca kardinal Pizzardo, majhne in ne prav močne postave, zelo mladega obraza.

Pred nas je stopil mož, ki mu je sveti oče poveril skrb za eno najvažnejših cerkvenih ustanov današnjega časa. Njemu je poverjeno vodstvo centralnega urada za KA, ki je bil ustanovljen pred kakimi šestimi meseci. Kardinal Pizzardo, prijazen gospod, ki nas je sprejel v svojem uradu, je oni, ki mu je izročena skrb za »punčico v očesu« svetega očeta za Katoliško akcijo.

Pozdravili smo ga z enodušnim, trikratnim vzklikom: »živijo.«

POROČILO NAŠEGA ŠKOFA

Škof dr. Rožman je v izčrpnem latinskem govoru obširno in natančno podal načela, organizacijo, delo in sedanje stanje mladčevske organizacije — slovenske dijaške KA. Ob koncu je kardinala prosil, naj sprejme zbirko knjig, ki jih je dozda izdala dijaška in osrednja slovenska KA; drugo tako zbirko vezano v belo platno pa da sprejme za sv. očeta.

Kardinal je njegovim besedam z vidnim zanimanjem sledil ter pokazal svoje zadovoljstvo, ki ga je nato še posebej izrazil v govoru, s katerim se je po poročilu prevzvišenega obrnil na nas.

GOVOR KARDINALA PIZZARDA

Nagovoril nas je v gladki in jasni francoščini.

Izrekel nam je svoj pozdrav v svojem uradu za Katoliško akcijo in omenil, da je ta urad šele komaj začel; dotaknil se je težav pri njegovi ustanovitvi.

Nato pa je spregovoril o našem poslanstvu v Katoliški akciji, kako je za vsakega posebna milost božja, da je izbran za tako učinkovito delo in apostolat. Poudaril je, da je treba delovati v prav takšni Katoliški akciji, kakršno je papež ustanovil. Glavna lastnost te KA je — udeležba pri cerkvenem apostolatu za rešitev duš. Omenil je sličnost laiškega apostolata z apostolatom hierarhije in dejal: »Vi ste torej kakor škofje, kakor duhovniki.« — Živite življenje laikov, izpolnjujte pa vzvišeno funkcijo, ko se udeležujete apostolata Kristusovega, cerkvenega, papeževega apostolata škofov in duhovnikov. Člani KA so dvignjeni v posebno ravan in zato — je ponovil — je uvodoma dejal, da je to posebna milost.

Prvi pogoj, da vršimo apostolat, je živeti krščansko. Če nisi v ljubezni združen s Kristusom in ga često ne prejemaš, ne moreš reševati duš. Potrebno je dvoje: kruh intelektualnega življenja, to se pravi višji pouk v veri, in kruh evharističnega življenja. —

To so bile glavne misli kardinalovega govora. Po zaključku govora nam je kardinal Pizzardo podelil svoj blagoslov in stopil k vsakemu posebej, da smo mu poljubili prstan.

KNJIŽNICA IN GRAFIKONI

Slednjič nas je kardinal povabil na ogled osrednjega urada KA. Izkazal nam je posebno čast, da nas je osebno vodil po vseh dvoranah. Najprej nam je pokazal majhno razstavo, v kateri so razstavljeni pregledi o delovanju KA po vsem svetu. V predalnikih so pod steklom stavljeni na ogled publikacije knjižnih zbirk KA iz raznih dežel. — Med njimi je dobila zdaj svoje mesto tudi »Naša Pot«, vezana v rdeče polno platno, prav tako »Mi mladi borci« I. letnik in ostale publikacije slovenske KA. V drugih vitrinah smo opazili lepe kupe žosistovskih, žesistovskih in drugih knjig in brošur.

Na grafičnih pregledih, ki vise po stenah in ki še niso popolnoma dokončani, smo povsod videli tudi jugoslovansko zastavo; poleg nje pa podatki še niso izpolnjeni.

SLOVENSKA PESEM V PALAČI SV. KALISTA.

Kardinal je tudi želel slišati kaj slovenskih besedi, zato smo mu v balkonski dvorani zapeli slovensko evharistično himno: »Mogočno se dvigni.«

SREČANJE Z MEHIŠKIM ŠKOFOM

Na poti k majhni in popolnoma moderni zasebni kapeli, ki pa tudi še ni dokončana in posvečena, smo se srečali z velikim možem krepke postave, čigar značilni široki in zagoreli obraz, izrazilo ostre, globoko ležeče oči in črni lasje so kazali, da ni kak srednjeevropjec ali Slovan, pa tudi ne Italijan. Kardinal nam je že prej povedal, da je pri njem na gosteh — škof iz Mehike. Mehiški škof nas je prijazno pozdravil in naš škof mu je tudi povedal, da smo prav to jutro darovali sv. obhajilo za Mehiko. Pastir preganjanih mehiških bratov se je ob tem sporočilu vidno razveselil in se solznih oči zahvalil našemu g. škofu.

PISARNE

V nadaljnjem obisku nam je kardinal razkazal še prave pisarniške prostore svoje centrale. Prostore zdaj še urejajo; pripravljena je tudi posebna soba za slovenski oddelek.

SLOVO

S tem smo si ogledali vse prostore nove centrale Katoliške akcije in kmalu smo se poslovili od njegove eminence, ki je na koncu še obžaloval, zakaj se mu nismo zgodneje javili, da bi nas mogel pogostiti.

Bil je že skoraj večer, ko smo zapustili prostore, v katerih je nameščena centralna pisarna in kjer bo odslej naprej središče enotnega delovanja svetovne Katoliške akcije.

Ustanovitev tega urada je nov važen korak v razvoju Katoliške akcije, ki tako dobiva vedno določnejše oblike in strunnejše vodstvo.

*

Ob odhodu iz te centrale nam je bilo še bolj očitno, s koliko skrbjo se briga Cerkev za Katoliško akcijo in kako vnemo posveča njeni organizaciji.

ŠPANSKE UMETNINE SE VRAČAJO.

Nacionalni španski list »Noticiero de Zaragoza« poroča iz Leride, da so tam našli več umetnin, ki so jih rdeči tatovi slik pokradli in jih niso mogli več pravočasno spraviti v Barcelono. V več hišah so našli skrivališča, v katerih so bile nakopičene dragocene slike, kipi, ciboriji, kelihji in dragoceni srednjeveški rokopisi. Od bombardiranja te umetnine niso trpele omembe vredne škode, ker so bile večinoma globoko pod zemljo v kletih.

BREZBOŽNIŠKI KONGRES V LONDONU

V angleškem parlamentu so se zbrali poslanci najrazličnejših veroizpovedi, da protestirajo proti londonskemu brezbožniškemu kongresu in da se posvetujejo o skupnem delu za pobijanje komunizma in brezbožništva. Sklenili so, da pride veliko akcijo za nabiranje podpisov proti temu, da bi se vršil kongres in da s številnimi intervencijami pri notranjem ministru pokažejo na nevarnost nemirov, ki bi o priliki kongresa gotovo izbruhnili.

AMERIKANSKI DIJAKI POZDRAVLJAJO GENERALA FRANCA

Kakih 1000 študentov severno-ameriških univerz v San Francisco, Sante Clara in Georgetown je poslalo generalu Francu pozdravno brzojavko, v kateri izražajo svoje veselje nad tem, da je general Franco uknil doseganje zakone proti jezuitom. Bodoči boj generala Franca proti boljševizmu za pravice in svobodo španskega naroda spremljajo z najboljšimi željami.

Tom Playfair

»In kosilo?« vpraša Tom.

»Kosilo? Meniš, da si ga zaslužil?«

Kako neki se je mogla dobra teta povzeti do take odločnosti? Tudi njej sami se je zdelo to nekaj neverjetnega. Tomu pa se je zdel položaj zelo resen. Brez kosila... in šiba... Samo kak drzen udar bi mogel rešiti domovino. Načrt je bil hitro gotov. Ponižno stopi k teti, jo prime za roko in pravi:

»Ljuba tetka, ne bom več naredil.«

Še preden se je teta zavedala, kaj hoče, mu je vrgla roke okoli vratu in ga objela.

Ledena strogost se je stopila v morje nežnosti.

»O ti moj srček! Gotovo si truden in lačen. Seveda kosila ne bi zaslužil. Usedi se, nočem te lačnega zapreti v sobo.«

Tom si ne da dvakrat reči, ampak se usede takoj za mizo. Medtem ko mu gospodična Meadow streže in se glasno zdihujoč bori med dolžnostjo in ljubeznijo, pa se Tom igra z nožem in vilicami z neverjetno spretnostjo. Hitro in dolgo, to je bil njegov program.

Ves ostali dan se je Tom vzgledno obnašal. Trepetal je pred nevihto, ki se je nabirala že dolgo časa. Oče je vedel vse, in Tom se kljub svoji prebrisanosti ni mogel izogniti neugodnim posledicam.

Njegova bojazen ni bila neutemeljena. Ko je g. Playfair slišal poročila gospodične Meadow, je stisnil ustnice, namršil obrvi, se zaprl v sobo in poklical krivca.

»Fant«, pravi oče suho, »ti si šel daleč preko meje.«

Tom ni dobro razumel, kaj se pravi »iti daleč preko meje.«

Gotovo je moral biti to zelo velik zločin. Tom je žalostno vzdihnil.

»Fant, ti se moraš naučiti pokorščine in spoštovanja do tistih, ki imajo pravico, da ti ukazujejo. Prihodnji september boš šel v zavod »Svete Marije«. Če ne bodo tam s teboj popolnoma zadovoljni, bom preložil čas tvojega prvega obhajila. Zdaj pa, fantè...«

Ker pa mora biti Tom Playfair naš junak, gotovo ni primerno navajati, kaj je oče rekel; še manj, kaj je storil. Ven se je slišalo le grozansko vpitje. Tom ni pač nikoli mislil, da ima njegov oče tako močno roko... Spustimo zaveso!

III. POGLAVJE.

Na kolodvoru...

»Papa!« pravi; »rajši bi ne šel.« Papa se nasmehne.

»Prava reč! Prebavljal boš prav tako dobro kot doma!« odgovori stric Meadow.

Tom je ogorčeno pogledal strica.

»Pogum, pogum, moj mali Tom!« pravi teta Jana ter mu na skrivaj stisne dolar v roko. »V svoj lastni prid greš v zavod, in čez deset kratkih mesecev se boš vrnil že kot velik mož.«

Misel na deset kratkih mesecev ni bila najboljša tolažba za našega junaka. Dolar je imel več vpliva. Tom se je oddaljil od domačih in slabe volje kupil škrnicelj bonbonov ter petico s smetano. Ali naj kupi za preostali denar pištolo? Ko je pretresal to važno vprašanje, se je usula na ploščad gruča fantov razne starosti in velikosti.

Tom jih gleda z začudenjem.

»Hej!« nagovori enega izmed njih, ki je bil približno iste starosti kot on. »Kaj pa to pomeni?«

Ta mu ni odgovoril, pač pa se je ustavil in ga pazljivo motril.

»Ali ne boš tudi ti pri nas?«

»Kje pri nas?« vpraša Tom.

»V zavodu Svete Marije.«

»Kaj?« zavpije Tom. »Vse to gre tja doli?«

»Točno.«

»Glej no, to bo pa boljše, kot sem mislil. Midva bova dobra prijatelj, kajne?« Meni je ime Tom Playfair, in tebi?

»Harry Quip... Na bonbon!«

Tom ga je sprejel. Medtem ko sta si Tom in Harry izmenjavala izraze vljudnosti, se jima je približal gospod nedoločne starosti, tako

»MIROVNI ŠTRAJKI« V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Katoličani po mnogih škofijah Združenih držav prirejajo v obrambi proti komunizmu številna javna zborovanja. Zveza katoliških akademikov se je nedavno v javni izjavi odločno izrekla proti »Mirovnim štrajkom«, ki so jih prirejali na visokih šolah in univerzah v začetku maja. Pod pretvezo, da se bore za demokratično Španijo in za svobodo Kitajske, so pa v resnici številni komunistični voditelji, med njimi Earl Browder, predsednik komunistične stranke, in judovski pisatelj Ernst Toller, samo nabirali pristaše za svoje komunistične ideje.

VERSKA VZGOJA TUDI V ZAPORI

V burgoških zaporih se je vršil pred kratkim verski teden za jetnike pod vodstvom jezuitskega patra Bolinaga. Ob koncu tega tedna so priredili na kaznilniškem dvorišču veliko svečanost. Generalni vikar burgoške škofije je daroval sv. mašo, pevski zbor kaznjencev pa je prepeval liturgične speve. Devet duhovnikov je med sv. mašo delilo sv. obhajilo.

POMENLJIV PREKLIC

V aprilu l. 1933 je izdal nemški prosvetni minister Bernhard Rust tole naredbo:

»Večkrat se je izrazila želja, da bi se zopet vpeljala stara navada, da se prvi dan šole proslavi s službo božjo bodisi v šolskem poslopju samem ali pa v cerkvi. Zelo se veselimo te pobude in pričakujemo, da bo povsod tam, kjer bodo tako željo starši izrazili šolskemu vodstvu, ta dobrohotno sprejeta in izvedena.«

To naredbo je minister Rust pred kratkim preklical z utemeljitvijo, da je »izvedba večkrat delala težave.«

STALIN IN FAŠISTIČNI OTROČIČKI

Na zadnjem zborovanju socialistične strokovne internacionale v Oslu so komunisti vztrajali na tem, da se ruske komunistične strokovne organizacije pripuste v internacionalo.

Tedaj jim je ameriški zastopnik M. Woll takole odgovoril: »Kako morete vi nas prositi, naj pobijamo diktaturo, ko nas pa v isti sapi vabite, da gremo v boj roko v roki s Stalinom, poleg katerega so vaše črne pošasti iz fašističnih diktatur samo majhni boječji otročički?«

Sprejem ruskih strokovnih organizacij je bil odklonjen.

ŽALNI OGLAS

V nekem nemškem časopisu je izšel ta žalni oglas:

»Bog Vsemogočni je sklenil, da pokliče našega dobrega X. Y. v boljšo bodočnost...«

Naslednjega dne so bili »žalujoči ostali« radi kritiziranja razmer v Nemčiji poslani v koncentracijsko taborišče.

od osemnajstih do petindvajsetih let, na sveže obrit in oblečen v duhovsko obleko.

Harry se je odkril in skušal narediti prijazen obraz.

»No, Harry, kdo pa je tvoj novi prijatelj?«

Tom je videl, da ga gospod pozorno motri. Postalo mu je nerodno, na en mah je pogoltnil bonbon.

»To je Tom Playfair.«

»Aha, to je tisti, ki teka za gasilci ogenj gasit.«

»To sem storil samo pet ali šestkrat.«

»In ki pleza po strehah v nevarnosti, da si zlomi vrat.«

»Ne bom več tega storil.«

Častiti gospod se je od srca nasmejal ter stisnil roko svojemu učencu. Nasvetoval mu je, da si takoj izbere mesto v vozu, ki mu ga je pokazal, ter odšel k prtljagi.

»Kako se ta piše?« vpraša Tom.

»Teeman, pater prefekt.«

»Prefekt, kaj pa je to?«

»Tisti, ki vihti šibo.«

»Pa nima tako krutega videza.«

»Saj ne tepe s svojim videzom. Le počakaj, te bo že uščipnil. Tako te bo natreskal, da se ti teden dni ne bo ljubilo sedeti.«

Tom se je prestrašil. »Ali pogostno tepe?«

»Kakor se vzame: kar se mene tiče, sem jih dobil lansko leto le po dvakrat na dan. Skoraj vsak teden sem šel radi poškodb v bolnišnico.«

»Jaz se ne bom dal pretepati! Harry, midva se pozna, glej to bo najboljše... nihče ne pazi... pobegniva! Jaz imam en dolar, en čas bova lahko živela; ko nama denar poide, bova prodajala časopise.«

(Dalje prih.)

LEPO DARILO

Družba sv. štefana, največja ogrska katoliška založba, je na željo prelata dr. Tihaméra Tótha razdelila med ogrsko mladino 10.000 brezplačnih izvodov njegove knjige »Čista moška leta«. To dejanje velikega prelata, ki je tudi radijski predavatelj, univerzitetni profesor in obenem vodja Centralne bogoslovnice, je na javnost napravilo globok vtis.

PO ZADNJIH DOGODKIH V RUSIJI...

Neka ruska tovarna čokolade je dodajala vsaki tablici čokolade po eno sličico kakega znanega komunističnega veljaka.

Sedaj pa je tovarna to navado opustila. Zakaj neki? To ni težko ugeniti!

NEPREBAVLJIVO...

Žena stopi v Rusiji v neko knjigarno, da kupi knjigo za svojega bolnega moža.

Prodajalec: »Ali hočete kaj komunistično-propagandnega?«

Žena: »Ne, tako bolan pa spet ni.«

Junaška katoliška mladina

Poleg duhovnikov se v sedanjem, že dve leti trajajočem preganjanju v rdeči Španiji odlikujejo po svojem junaštvu zlasti mladi katoličani. Tisoči in tisoči teh mladih Špancev so izpričali svojo vero na bojnem polju, v ječah in pred sodišči.

*

Eden od teh, Luis Ortiz, je bil na višinah pri Leonu smrtno ranjen. Umirajoč se je dvignil, pomočil prst v mlako svoje krvi in napravil po svojem razmesarjenem telesu znamenje križa.

*

Antonio Rivera je umirajoč v Alcazarju pri Toledu izjavil, da ga veseli, ker je v svojem smrtnem boju podoben Zveličarju.

*

Santanderski škof poroča, kako se je Franc Ksaver Trallero javno in brez strahu postavil za katoliške ideale. Vohuni ljudske fronte so našli v santanderskem škofijskem arhivu pismo polno krščanske odločnosti, katero je pisal Trallero kot predsednik katoliške mladinske zveze svojim sodelavcem. Zaradi tega pisma je prišel pred sodišče. Pred sodiščem je izjavil, da je po božji milosti katoličan in član katoli-

ške mladinske organizacije. Z obdolžitvijo, da je aktivno sodeloval pri Katoliški akciji, so vlekli mladega katoliškega voditelja na jetniški parnik »Alfonso Perez«, kjer se je v pobožni predaji Bogu pripravil na mučeništvo, ki je tudi kmalo prišlo.

*

Ko je padlo mesto Pozoblanco v roke rdečih, so prijeli tudi 22-letnega podpredsednika tamošnje katoliške mladinske organizacije. Iz ječe je ta mladi fant pisal tovarišem, da hvali Boga, ker mu je dal priložnost, da očisti svojo dušo. Njegovo smrt naj maščujejo s krščanskim maščevanjem tako, da bodo njegovim morilcem storili vse dobro.

*

Katoliški voditelj mladine Julian Martin Aguso je bil precej časa pred usmrtno zaprt skupaj s kakimi 200 fanti iz Santandera, s 100 iz Toleda, 50 iz Oviada in še drugimi. Zaradi svojega junaškega obnašanja in pripravljenosti za pomoč je dobil v ječi ime »apostol gijonskih ječ«.

*

Apostolske skupine katoliške mladine so danes na delu v vseh mestih nacionalne Španije, na

križarki »Almirante Cervera«, na fronti in v zaledju. Na madridski fronti je imel neki duhovnik za te fante celo duhovne vaje! V zadnji božični noči je podelil neki duhovnik pri Teruelu sv. obhajilo skupini katoliških fantov, ki so bili tešč že 30 ur. V ledenem mrazu jim je bral pod milim nebom božično sv. mašo.

*

Vrhovni svet Katoliške španske mladine je izdal za najmlajše člane poziv, ki je značilen za duha, ki vlada v vrstah španske katoliške mladine. Poziv se glasi: »Vse vas prosimo za posebno važen apostolat za naše delo in našo domovino. Zato, da pride kmalu končna zmaga našega orožja in s tem mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem, je potrebna predvsem molitev, molitev za naše mlade brate, ki se bore na frontah ali trpe pod jarmom rdečih, da bi jih Bog ohranil zdrave na duši in telesu. Molitvam pa se mora pridružiti žrtev. Nova Španija nastaja v krvi in solzah. Naj naši mladi bratje to razumejo, krote svoje muke in strasti, se odpovedo udobnostim in se vsak dan žrtvujejo v izpolnjevanju svoje dolžnosti.«

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (A. Trontelj).